

KARIÉRA

Zaměstnávání zdravotně postižených

Dobrá zpráva pro lidi s lehčím postižením: stát na ně znovu přispěje

PODPORA. Ministerstvo práce loni přechodně zrušilo kategorii osob zdravotně znevýhodněných. Teď plánuje kategorii obnovit a poskytnout zaměstnavatelům příspěvek na zaměstnávání lidí s lehčím handicapem. Mohlo by jít až o čtyři tisíce korun měsíčně jako příspěvek na mzdu.

Petra Paříková,
Barbora Strnadová
autorky@economia.cz

Výrobní družstvo Ergotep zaměstnává 120 lidí. Se 40 z nich se možná bude muset do konce roku 2014 rozloučit. Podle změny zákona, kterou loni prosadil bývalý ministr práce Jaromír Drábek, by totiž na ně firma již nemohla dostávat příspěvek. Spadají totiž do kategorie osob zdravotně znevýhodněných, která má zaniknout. Tito lidé – nejčastěji po onkologickém onemocnění, s epilepsií či cukrovkou – by přitom měli mít v zaměstnání alespoň zčásti upravené podmínky, třeba kvůli únavě či nutným přestávkám.

„Nyní jsou z nich papírově zdraví jedinci. Tito lidé jsou ale pro běžného zaměstnavatele nezajímaví. Má s nimi práci navíc,“ říká ředitelka Nadačního fondu pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením Hana Potměšilová.

To potvrzuje i zástupce jihočeského družstva invalidů, který si nepřál být jmenován. „U nás je to poměrně velká část zaměstnanců. Raději přijmeme lidi s vyšším stupněm postižení, u kterých máme jistotu, že na ně dotaci budeme moci dále čerpat,“ vysvětluje Kozelková. V Česku totiž některé subjekty zaměstnávaly zdravotně postižené pouze fiktivně.

Firmy proto začaly na ministerstvo práce apelovat, aby zákon změnilo a kategorii osob zdravotně znevýhodněných zachovalo. A ministerstvo to skutečně plánuje. „Jednáme o tom, že tuto kategorii opět zavedeme a odstupňujeme vyšší podpory pro tuto cílovou skupinu zaměstnanců,“ říká zástupkyně tiskové mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí Táňa Kozelková. Podpora zdravotně znevýhodněných by měla být nižší než podpora zdravotně postižených.

„V případě osob, které jsou uznány invalidními v některém ze stupňů invalidity, je poskytován měsíční příspěvek osm tisíc korun měsíčně, u osob zdravotně znevýhodněných by mohlo jít o částku čtyři tisíce korun měsíčně,“ upřesňuje.

„V případě osob, které jsou uznány invalidními v některém ze stupňů invalidity, je poskytován měsíční příspěvek osm tisíc korun měsíčně, u osob zdravotně znevýhodněných by mohlo jít o částku čtyři tisíce korun měsíčně,“ upřesňuje.

Příznejte svůj handicap

Loni se změnil ještě jeden zákon – od července mohou příspěvky na zaměstnávání zdravotně postižených získat pouze zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají postižené na chráněných pracovních místech. A na vyplácení mezd se musí podílet 25 procenty mzdových nákladů. Zároveň se zrušily některé srážky ze mzdy. „Cílem novely zákona bylo zefektivnit finanční podporu. To znamená vyloučit z ní subjekty, které existují či existovaly jen kvůli čerpání státních příspěvků,“ vysvětluje Kozelková. V Česku totiž některé subjekty zaměstnávaly zdravotně postižené pouze fiktivně.

Zaměstnávání osob zdravotně postižených a co se v zákonech od loňského roku změnilo

Kdo je osoba zdravotně postižená (OZP)

- ☑ fyzická osoba, která je orgánem sociálního zabezpečení uznána invalidní v prvním, druhém nebo třetím stupni
- ☑ svou invaliditu dokládá posudkem nebo potvrzením orgánu sociálního zabezpečení
- ☑ od 1. ledna 2012 není Úřadu práce ČR umožněno vydávat rozhodnutí o uznání osobou zdravotně znevýhodněnou
- ☑ osoby, které byly uznány osobami zdravotně znevýhodněnými před 1. lednem 2012, jsou maximálně do 1. ledna 2015 pro účely zaměstnanosti považovány za osoby se zdravotním postižením

Plnění povinného podílu

- ☑ zaměstnavatel zaměstnávající více než 25 lidí v pracovním poměru má povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši 4 % celkového počtu zaměstnanců
- ☑ pokud osoby zdravotně postižené nezaměstnává, může povinný podíl splnit odebíráním výrobků nebo služeb od subjektů zaměstnávajících více než 50 procent OZP nebo zadáváním zakázek těmto subjektům
- ☑ zaměstnavatel může povinný podíl splnit i odvodem do státního rozpočtu

Práva zaměstnavatelů – výběr

- ☑ od krajských úřadů práce mohou požadovat informace a poradenství v otázkách zaměstnávání OZP
- ☑ od krajských úřadů práce mohou požadovat spolupráci při vytváření pracovních míst pro OZP

Povinnosti zaměstnavatelů – výběr

- ☑ rozšiřovat podle možnosti a ve spolupráci s lékařem příležitosti pro zaměstnávání OZP
- ☑ vést evidenci pracovních míst vyhrazených pro osoby se zdravotním postižením
- ☑ spolupracovat s krajskou pobočkou Úřadu práce ČR při zajišťování pracovní rehabilitace

Příspěvek na podporu zaměstnávání OZP

- ☑ zaměstnavatelé zaměstnávající více než 50 % OZP z celkového počtu zaměstnanců stát částečně hradí vynaložené prostředky na mzdy nebo platy a další náklady
- ☑ nahrazují se vynaložené prostředky na mzdy nebo platy v měsíční výši 75 %, včetně dalších odvodů, nejvýše však 8000 Kč
- ☑ po roce od obsazení nebo vymezení zřízeného chráněného pracovního místa může zaměstnavatel požádat o zvýšení příspěvku o částku odpovídající prokázaným dalším nákladům vynaloženým na zaměstnávání OZP, nejvýše však o 2000 Kč měsíčně na jednoho OZP zaměstnance

4. ROČNÍK KONFERENCE

HR MEETING

Trendy v HR: Engagement – Výkonnost – Flexibilita

30. května 2013,
OKsystem, Na Pankráci 1690/125, Praha 4

O zkušenosti se podělí:

- Libor Stodola, senior manažer, HR poradenství, PwC ČR
- Josef Šindelka, Senior People Manager, EMEA, Red Hat
- Luboš Rejchrt, Country Manager, Grafton Recruitment
- Pavel Jireček, Vice President Human Resources, T-Systems Czech Republic
- Maurizio Cialolo, ředitel lidských zdrojů, UniCredit Bank
- Filip Hrkal, Managing Director CEE, cut-e Czech
- Libor Sehnal, personální ředitel, AGC Flat Glass

existují či existovaly jen kvůli čerpání státních příspěvků,“ vysvětluje Kozelková. V Česku totiž některé subjekty zaměstnávaly zdravotně postižené pouze fiktivně.

Z neaktuálnějších údajů ministerstva práce vyplývá, že za třetí čtvrtletí loňského roku klesl počet zaměstnavatelů žádajících o příspěvek meziročně o 300. Ve čtvrtém čtvrtletí pak počet žadatelů vzrostl o 150 zaměstnavatelů. „Je velmi pravděpodobné, že snížení počtu zaměstnavatelů u příspěvku za třetí čtvrtletí souvisí právě s omezením takzvaného fiktivního zaměstnávání,“ dodává Kozelková.

Nemuselo ale jít jen o firmy, které zaměstnávaly postižené fiktivně, část z nich nemusela být v takové finanční kondici, aby se mohla podílet na vyplácení mezd.

Zákon zároveň stanovil maximální výši náhradního plnění, které lze získat od jedné firmy, na 800 tisíc ročně. Zajistit si ho se tak stalo těžší a firmy hledají cesty, jak to řešit.

Například Siemens na začátku roku zahájil kampaň Zvýhodňujeme znevýhodněné zaměstnance s cílem zajistit si dostatečný počet vlastních zaměstnanců se znevýhodněním. „Rozšířili jsme benefity zvýhodňující zaměstnance se změněnou pracovní schopností,“ vysvětluje tiskový mluvčí Pavel Kaidl. Na kampaň zareagovalo 80 zaměstnanců, ke změněné pracov-

“
Naším cílem je zajištění financování rozvojové fáze sociálních podniků prostřednictvím záruk, úvěrů či mikropůjček.

Filip Matys
odbor komunikace ministerstva průmyslu a obchodu

ni schopnosti se nakonec přihlásili pouze jednotlivci.

Podporu plánuje i MPO

Novely zákonů ale zachovaly výši podpor, ať už na zaměstnávání, nebo na provoz. Nezrušilo se ani náhradní plnění, což je podle zaměstnavatelů zásadní. „V Česku jsou dnes podmínky pro zaměstnávání osob zdravotně postižených nastaveny velmi dobře,“ domnívá se Petr Herynek z firmy Ergotep. Ten je jeden z mála, který se o podmínkách zaměstnávání osob zdravotně postižených otevřeně baví. Řada zaměstnavatelů se k němu nechce vyjadřovat.

Někteří z nich kritizují to, že dnes sociální podnikání se zdravotně postiženými podporuje jen ministerstvo práce, a nikoli ministerstvo průmyslu a obchodu. I to už ale o větší podpoře sociálního podnikání začíná uvažovat. „Naším cílem je zajištění financování rozvojové fáze sociálních podniků prostřednictvím finančních nástrojů, jako jsou záruky, úvěry či mikropůjčky,“ říká Filip Matys z odboru komunikace a marketingu ministerstva průmyslu a obchodu. Dodává však, že MPO „aktuálně neimplementuje žádný speciální program na podporu sociálních podniků“. V nové koncepci podpory malých a středních podnikatelů na roky 2014 až 2020 je ale podle něj podpora sociálního podnikání zahrnuta mezi 50 navrhovaných opatřeními.

ENGLISH WITH DILBERT

